

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI -
SOSYAL BİLİMLER 1

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI
2. OTURUM
ALAN YETERLİLİK TESTİ

AYT

1

DENEME
SINAVI

mrkz
MERKEZ YAYINLARI

Bu soruların her hakkı **Merkez Yayınları**'na aittir. Hangi amaçla olursa olsun, tamamının veya bir kısmının kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması ya da kullanılması, yayımlanması, **Merkez Yayınları**'nın yazılı izni olmadan yapılamaz.

SORU KİTAPÇIK NUMARASI									
T.C. KİMLİK NUMARASI									
ADI									
SOYADI									
SALON NO.								SIRA NO.	

ADAYIN DİKKATİNE!

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. T.C. Kimlik Numaranızı, Adınızı, Soyadınızı, Salon Numaranızı ve Sıra Numaranızı, Soru Kitapçığı üzerindeki ilgili alanlara yazınız.
2. Soru Kitapçık Numaranız yukarıda verilmiştir. Bu numarayı cevap kâğıdınızdaki ilgili alana kodlayınız ve aşağıdaki ilgili alanı imzalayınız. Bu kodlamayı cevap kâğıdınıza yapmadığınız veya yanlış yaptığınız takdirde, sınavınızın değerlendirilmesi mümkün değildir. Bu numaranın cevap kâğıdı üzerine kodlanmamasının eksik veya yanlış kodlanmasının sorumluluğu size aittir.
3. Bu sayfanın arkasında yer alan açıklamayı dikkatle okuyunuz.

Adayın İmzası:

Soru kitapçık numarasını
cevap kâğıdındaki alana doğru kodladım.

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Bozkırın göbeğinden (merkezinden) gelen yazarların roman veya öykülerini yazarken kendine has (özgün) bir tarz tutturdıklarını düşünüyorum. Bunda en büyük etken yaşanan bölgenin insanının da sıcak kanlı (samimi, içten) olmasıdır. Ethem Baran'ın bütün öykülerinde insanın hemen herkesçe benimsenen (genelgeçer) hâlini görmek mümkün. Samimiyetten yoksun bırakmıyor hiçbir zaman kahramanlarını yazar. Bu, yeri geliyor bir kedi oluyor yeri geliyor evden kaçan bir kız oluyor yeri geliyor dedesi ölen fakat bunun farkında olmayan küçük bir çocuk oluyor. Anlatım açısından okuru yakalıyor (değerini hissettiriyor) ve kitabın sonuna kadar da bırakmıyor Baran.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyushmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Japoncada resim anlamına gelen “e” ve harf ya da yazı karakteri anlamına gelen “moji” sözcüklerinin bir araya getirilmesiyle oluşan emoji sözcüğü, resimle oluşturulmuş yazı karakteri anlamına geliyor. (II) Yazıda kullanılan ilk emojiiler yalnızca noktalama işaretleriyle oluşturulan yüz ifadeleriydi: iki nokta ve parantez kullanılarak oluşturulan gülen yüz gibi. (III) Mesajlaşırken kullanılan bu emojiiler yazışmaların daha hızlı ve kısa olmasını ya da daha renkli ve eğlenceli görünmesini sağlıyordu. (IV) Zamanla yüz ifadelerinden trafik işaretlerine, hayvanlardan yiyeceklere kadar pek çok sözcüğün yerine kullanılabilecek emojiiler ortaya çıktı. (V) 2017’de bir grup araştırmacı bir milyardan fazla yazışmayı analiz etti ve mutluluktan ağlayan yüz, kalp ve kalpli gözler emojiilerinin en popüler olduğunu ortaya çıkardı.

Emojinin anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede adının nereden geldiği üzerinde durulmuştur.
B) II. cümlede ilk örneklerinin hangi amaçla kullanıldığı söylenmiştir.
C) III. cümlede işlevinden söz edilmiştir.
D) IV. cümlede giderek yaygınlık kazandığı vurgulanmıştır.
E) V. cümlede yapılan bir araştırmanın içeriğine değinilmiştir.

1. DENEME SINAVI

3. *Kurutulmuş Gül Mevsimi*'nde öyküler anlamsal olarak birbirini tamamlar şekilde kurgulanmış. Kitabın dört ana bölümünden en uzununu olmasa da kısacık bir roman diyebiliriz ilk hikâyeye. Kitabın genelinde ve bu bölümün de birçok yerinde bilinç akışı tekniğini ve iç monolog tekniğini kullanmış yazar. Olaylar arasında keskin geçişler var. Bir paragrafta bir kahramanın dilinden konuşurken bir sonraki paragrafta başka bir karakterin veya aynı karakterin dilinden farklı bir zaman dilimini anlatabiliyor. Böylece konu ve sunuş olarak bambaşka bir anlatı çıkıyor ortaya.

Bu parçadan hareketle *Kurutulmuş Gül Mevsimi* ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Birçok tartışmaya konu olduğuna
- B) Eleştirmenlerce beklenen ilgiyi görmediğine
- C) Toplumsal sorunları öncelediğine
- D) İçerik ve biçim olarak özgün bir yapıya sahip olduğuna
- E) Modern anlatıları dışlamaya çalıştığına

4. Garipçilere ve toplumcu gerçekçilere bir tepki hareketi olarak ortaya çıktılar. Şiirde öykü ögesini dışlayarak imgeyi, hayal gücünü ve duyguyu öncelidiler. Daha çok, bireyin toplumdaki yalnızlığı, sıkıntıları, çevreye uyumsuzlukları gibi temalara ağırlık verdiler. Dönemin siyasi baskısından kaçmakla ve biçimcilikle eleştirildiler.

Bu parçada sözü edilen edebî topluluk, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hisarcılar
- B) Beş Hececiler
- C) İkinci Yeniciler
- D) Yedi Meşaleciler
- E) Yeni Lisancılar

Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler - 1

5. I. Bizim ilde urum olur uç olur
Sızılaştır bozkurtları aç olur
Bir yiğide emmi demek güç olur
Bir kız bana emmi dedi neyleyim
- II. Nice sultanları tahttan indirdi
Nicesinin gül benzini soldurdu
Nicelerin gelmez yola gönderdi
Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm

Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış bu dörtlüklerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Koşma nazım şeklinin kullanılması
- B) Yalın bir dile yer verilmesi
- C) 11'li hece ölçüsünün kullanılması
- D) Bireysel bir konunun işlenmesi
- E) Teşbih sanatından yararlanılması

6. **Aşağıdaki beyitlerin hangisinde irsalimesel sanatına yer verilmemiştir?**

- A) Bugünkü işini koyma yarına
Yar yıkıldığı gün tozar demişler
- B) Deli eder insanı bu deniz, bu gökyüzü
Göz kırpar yıldızlar, türküler söyler balıklar
- C) Ey güzellik göğüne hurşid olan yakma bizi
Yerde kalmaz çün bilirsin dūd-ı âhı kimsenin
- D) Tok olanlar bilemez çektiğini aç kalanın
Sırtı pek kimseye ahvâl-i şitâ yaz görünür
- E) Cihanda ihtiyar etsem n'ola uryan olup bir dost
Felek kimine atlas giydirir ömrüm kimine post

1. DENEME SINAVI

7. Nerde ne zaman bu hava çalınsa
Hoş geldi geçmişteki güzel günler
Nereye gidersen git günlük tasa
Bırak biraz da şad olsun gönüller

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Lirik bir şiir türünden alınmıştır.
B) Ahenk unsuru olarak redif kullanılmıştır.
C) Nazım türü bakımından taşlamadır.
D) Hece ölçüsünden yararlanılmıştır.
E) Çapraz kafiye şemasından faydalanılmıştır.

8. Söylersin de söz içinde şaşmazsın
Helâli haramı yersin seçmezsin
Nasibin kesilir de sular içmezsin
Akar çaylar senin olsa ne fayda

Bu dördlük, içerik açısından aşağıdaki şiir türlerinden hangisine örnek verilebilir?

- A) Epik
B) Satirik
C) Lirik
D) Didaktik
E) Pastoral

Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler - 1

9. Sayın konuklar, tek oturumluk etkinliğimize hoş geldiniz. Önce izninizle değerli konuşmacıları sırasıyla tanıtayım. Sağ yanımda karikatürist Sayın Ferruh Doğan var. Ferruh Doğan 1932 yılında İstanbul'da doğdu. 45 yıldan beri de çiziyor. Şu anda *Dünya* gazetesinde çiziyor. Sol yanımda Sayın Mehmet Ali Birand var. Kendisi televizyoncu olmadan önce gazeteci idi. Birçok kitabı var. Onu televizyon programlarından da tanıyoruz. Sayın Birand'ın yanında karikatürist Semih Balcıoğlu var. Onu da çizgilerinden çok iyi tanıyoruz. Şu anda *Yeni Yüzyıl* gazetesinde çiziyor. Konuşmacılar basın ve toplum hayatı konusunda görüşlerini açıklayacaklar. Kaç dakika konuşacağız, diyor Sayın Birand bana. Yaklaşık onar dakika... Konuşmaların bitiminde kısa birer söz hakkı daha verebilirim.

Bu konuşma aşağıdakilerin hangisinde yapılmış olabilir?

- A) Mülakatta
B) Panelde
C) Münazarada
D) Sempozyumda
E) Konferansta

10. Günlerden bir gün Oğuz Kağan, Tanrı'ya yalvarırken karanlık bastı. Gökten bir gök ışık indi. Güneşten ve aydan daha parlaktı. Bu ışığın içinde alnında kutup yıldızı gibi parlak bir ben bulunan çok güzel bir kız duruyordu. Bu kız gülünce Gök Tanrı da gülüyor, kız ağlayınca Gök Tanrı da ağlıyordu. Oğuz bu kıza sevdi ve bu kıza evlendi. Günler ve gecelerden sonra bu kız üç oğlan çocuk doğurdu. Çocuklara Gün, Ay ve Yıldız isimlerini verdiler. Oğuz ormanda ava çıktığı günlerden birinde göl ortasında bir ağaç gördü. Ağacın kovuğunda gözü gökten daha gök, saç ırmak gibi dalgalı, inci gibi dişli bir kız oturuyordu. Yeryüzü halkı bu kızın güzelliğini görse dayanamaz ölüyoruz derlerdi. Oğuz bu kıza âşık oldu ve onunla evlendi. Günlerden gecelerden sonra Oğuz'un bu kızdan da üç oğlu oldu. Bu çocuklara Gök, Dağ ve Deniz isimlerini koydular.

Bu metinle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Gerçek ve hayalî unsurlar bir arada verilmiştir.
B) Türk destanlarının önemli motifleri kullanılmıştır.
C) Durağan zaman akışından uzak durulmuştur.
D) İsimlendirmelerde tabiat unsurlarına başvurulmuştur.
E) Kahraman ruhsal derinlikleriyle tasvir edilmiştir.

1. DENEME SINAVI

Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler - 1

11. (I) Türk kültürünün önemli bir unsurunu oluşturan Karagöz oyunu, deriden kesilmiş tasvirlerle perde arkasından ışık yansıtılmasıyla oynanan bir gölge oyunudur. (II) Bu oyun Türk kültürünü, yaşam biçimini, müziğini, Osmanlı'daki halkın karakterini yansıtan özel bir sanatsal faaliyet özelliği taşımaktadır. (III) Güldürü odaklı olan Karagöz oyunu daha çok taklitlere ve Karagöz'ün söylenen sözleri yanlış anlamasına dayalıdır. (IV) Oyunda Karagöz ve Hacivat dışında sosyal yaşamın içinde yer alan Kayserili, Kastamonulu, Rum, Ermeni, Arap gibi kişiler de bulunmaktadır. (V) Oyun "Giriş, mukaddime, fasıl ve bitiş" olmak üzere dört bölümden oluşur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Geçti cânânın firâkı cânıma
Tîr-i cevri gibi girdi kanıma
Nâleden bir kimse gelmez yanıma
Söyle ey bâd-ı sabâ cânânıma

Bahr-i aşkına olal'dan âşinâ
Yad oluptur cümle-i âlem bana
Yalnız kaldım garîb ü mübtelâ
Söyle ey bâd-ı sabâ cânânıma

Bu dizelerde olduğu gibi aynı ölçüde dörder dizelik bentlerden oluşan nazım biçimidir. Bu nazım biçiminde ilk bendin dört dizesi birbirleriyle, sonraki bentlerin son dizesi ilk bentle uyaklıdır. 4-8 bentten oluşan bu nazım şekliyle dinî ve öğretici konular işlenir.

Bu parçada sözü edilen nazım şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Terziibent B) Tuyuğ
C) Rubai D) Murabba
E) Müseddes

13. İlk divan şairlerimizin önemli isimlerindedir. Kendinden sonra gelen divan şairlerini kuvvetle etkilemiştir. XIV. yüzyıl Anadolu Türkçesini yabancı dil kurallarıyla birlikte ustalıkla kullanmıştır. Üstün bir zevkle, titiz bir dikkatle din dışı konuları işlemiştir. Eserlerinin en tanınmışları: Büyük İskender'i anlatırken ahlak öğütleri veren 10.000 beyitlik *İskendernâme* ile padişahın isteği üzerine yazılan güzel bir aşk hikâyesi olan *Cemşid ü Hurşid* adlı mesnevileridir.

Bu parçada sözü edilen sanatçı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmedi B) Necati C) Şeyhi
D) Fuzuli E) Nâbi

14. Tasavvufi konuları hayvanlar dünyasına ait olay ve durumlarla sembolize eden alegorik bir eserdir. Hayvanların konuşurulması esasına dayanan eser bu yönüyle Ezop masalları gibi bir fabl örneği olarak da kabul edilebilir. Eserde kuşların Hüthüt adlı bilge kuşun rehberliğinde yapmış oldukları uzun bir olgunlaşma yolculuğu anlatılır. Olay, başsız kalmanın yanlış olduğuna karar veren kuşların kendilerine padişah bulmak için Kafdağı'nın ardına yaptıkları seyahat boyunca yaşadıkları zorluklar, pek çoğunun seyahatten vazgeçmesi, ölmesi, yalnız otuzunun menzile ulaşmasını anlatır. Menzile ulaşan otuz kuş, orada kendilerine tutulan aynada Simurg'un suretini görürler. Ancak gördükleri Simurg aynı zamanda tek tek her bir kuşun kendisidir. Simurg otuz kuşun toplamıdır.

Bu parçada sözü edilen yapıt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Mantku't-Tayr* B) *Garipnâme*
C) *İskendernâme* D) *Harnâme*
E) *Vesiletü'n-Necat*

1. DENEME SINAVI

15. İlk yazılarını halkı eğitmek amacıyla yazdı. 1871’de İstanbul’daki evinde bir küçük matbaa kurarak yazılarını kendisi yayımlamaya başladı. Daha sonra devlet memurluklarında yükseldi ve o zamanki üniversitede tarih dersleri verdi. Bir yandan da *Tercüman-ı Hakikat* gazetesini çıkardı. Eserlerinin sayısı iki yüzü buldu. Bunların çoğu roman ve hikâye, bir kısmı da çeşitli bilgiler vermek amacıyla yazılan eğitici ve tarihî eserlerdi. Çalاکalem yazdığı eserlerin birçoğu sanat değeri açısından niteliksizdi. Ancak o, “sanat yapmak” amacıyla değil “yararlı olmak” amacıyla yazdığını söyleyerek kendisiyle ilgili yapılan eleştirilere pek kulak asmadı.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şemseddin Sami
- B) Nabizade Nazım
- C) Ahmet Mithat Efendi
- D) Ahmet Vefik Paşa
- E) Namık Kemal

Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler - 1

16.

Yazar	Yüzyıl	Eser
I	15. yüzyıl	<i>Hüsrev ü Şirin</i>
Nefî	II	<i>Siham-ı Kaza</i>
Keçecizade İzzet Molla	19. yüzyıl	III

Bu tabloda numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

I	II	III
A) Ahmedî	15. yüzyıl	<i>Gülşen-i Aşk</i>
B) Fuzulî	16. yüzyıl	<i>Sihat u Maraz</i>
C) Şeyhî	17. yüzyıl	<i>Mihnet Keşan</i>
D) Ahmet Paşa	18. yüzyıl	<i>Hüsn ü Aşk</i>
E) Dertli	17. yüzyıl	<i>Ateşkede</i>

17. Osmanlı kültürüne yaptığı çok yönlü katkılarıyla tanındı. Özellikle Türk tiyatrosunun gelişmesinde önemli rol oynadı. Fransız tiyatrosundan çok sayıda çeviri yaptı. Dramaturji ve sahneleme teknikleriyle ilgilendi. Moliere’den uyarladığı *Zor Nikah* ve *Zoraki Tabip* Türk tiyatrosunun ilk oyunları oldu. Türkçenin gelişmesiyle ilgili önemli çalışmalar da yaptı. 1852’de *Müntehebat-ı Durub-ı Emsal* adlı atasözleri derlemesini ve 1876’da *Lehçe-i Osmani* sözlüğünü yayımladı.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Mithat Efendi
- B) Ahmet Vefik Paşa
- C) Muhsin Ertuğrul
- D) Şemseddin Sami
- E) Ahmet Hikmet Müftüoğlu

1. DENEME SINAVI

Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler - 1

18. Bir beyaz lerze, bir dumanlı uçuş,
Eşini gaib eyleyen bir kuş gibi karlar
Geçen eyyâm-ı nevbaharı arar..
Ey kulûbün sūrûd-i şeydâsu,
Ey kebûterlerin neşideleri,
O baharın bu işte ferdâsı
Kapladı bir derin sūkûta yeri
Karlar
Ki hamûşâne dem-be-dem ağlar.
Ey uçarken düşüp ölen kelebek
Bir beyaz rîşe-i cenâh-ı melek
Gibi kar
Seni solgun hadîkalarda arar;
Sen açarken çiçekler üstünde
Ufacık bir çiçekli yelpâze,
Nâ'shun üstünde şimdi ey mürde
Başladı parça parça pervâze
Karlar
**Dil ve şekil özellikleri dikkate alınırsa yukarıdaki dize-
lerin yazarı aşağıdakilerden hangisi olabilir?**

- A) Namık Kemal
B) Ziya Gökalp
C) Mehmet Emin Yurdakul
D) Ali Canip Yöntem
E) Cenap Şahabettin

19. *Sultan Hamid Düşerken*, ---- tarafından 1947'de yazılmış bir tarihî romandır. Çok sayıda çeviri yapmış ve üç tane de roman yazmış olan yazarın en önemli eseri de bu romandır. Roman Osmanlı tarihinin yeteri kadar bilinmeyen bir dönemi olan 1908 öncesi ve sonrasındaki İttihat ve Terakki'nin yükselmeye başlaması, II. Meşrutiyet'in ilanı, Abdülhamit'in önemli adamlarından birisi olan Mehmet Şahabettin Paşa'nın görevinden düşmesi ve akabindeki olayları işlemektedir. "31 Mart Vakası" olarak bilinen bu tarihî olay etrafında, Sultan Hamid ile İttihat Terakki arasındaki iktidar savaşının merkezine yerleşmiş olan Mehmet Şahabettin Paşa'nın kızı Nimet'in iktidar hırsı ve tutkuları etrafında döneme ışık tutmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Nazlı Eray
B) Nahit Sırrı Örik
C) Tarık Dursun K.
D) Bekir Yıldız
E) Latife Tekin

20. Yazar:

— Sabahattin Ali'nin bu yapıtını bitirir bitirmez Franz Kafka'nın "Eğer okuduğumuz bir kitap bizi kafamıza vurulan bir darbe gibi sarsmıyorsa niye okumaya zahmet edelim ki?" sözü geldi aklıma. Uzun bir süreden sonra bir kitap okuduktan sonra gerçekten de sarsıldığımı fark ettim. Macide ile Ömer arasındaki duygusal etkileşim gerçekten çok iyi kurgulanmış.

Eleştirmen:

— Sabahattin Ali'nin sevilen ilk şiir kitabından hareketle onun şairlik yönünü nasıl değerlendirirsiniz? En az tanıyan yapıtı sizce hangisidir?

Yazar:

— Sabahattin Ali'nin şiirleri modern kaygıları sorunu eden bir şiir değildir. O, bir yandan memleketçi, halkçı ve Kemalist ideolojiyle bağlantılı şiirler yazmış; bir yandan da özellikle 1940'larda sosyal gerçekçi olarak adlandırılacak şiirin ilk kıvılcımları sayılacak toplumcu şiirlerin yazılmasına öncülük etmiştir. Ama onun üç perdelik, Türk tarihindeki Kürşad İhtilali'nden esinlenilerek yazdığı oyun diğer eserleri kadar ilgi çekmemiştir.

Eleştirmen:

— Size katılıyorum. Tiyatroda Sabahattin Ali biraz eksik kalmış ama onun hikâyeleri gerçekten şah eser diyebileceğimiz nitelikte eserlerdir.

Bu diyalogdan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Eleştirmenin değerlendirdiği şiir kitabı *Dağlar ve Rüzgâr* adını taşır.
- B) Yazarın okuyup etkilendiği Sabahattin Ali romanı *İçimizdeki Şeytan*'dir.
- C) Eleştirmene göre *Kürk Mantolu Madonna* adlı romanı Sabahattin Ali'nin başyapıtıdır.
- D) Yazara göre Sabahattin Ali'nin *Esirler* adlı oyunu diğer eserleri kadar okuyucu toplayamamıştır.
- E) *Değirmen, Kağrı, Ses, Yeni Dünya, Sırça Köşk* eleştirmenin beğendiği Sabahattin Ali hikâyelerindendir.

21. Rüyaların tamamen bilinçaltından meydana geldiğini düşünen bu akımın temsilcileri, Sigmund Freud'un psikanaliz fikirlerinden etkilenmiş ve kendisini ortaya çıkaran bu "bastırılmış kavramları" edebiyata aktarmışlardır. Akımın kurucusu Breton, bu akımla ilgili düşüncelerini şu şekilde açıklıyor: "Bizim bu hareketimiz bugüne kadar ihmal edilmiş olan bazı çağrışımların yüksek gerçekliği, rüyanın büyük kudreti, düşüncenin karşılıksız oyunu hakkındaki inanışa dayanıyor. Diğer bütün ruhsal mekanizmaları tamamen ortadan kaldırmayı ve hayatın başlıca sorunlarının çözümünde onların yerini almayı amaç ediniyor."

Bu parçada sözü edilen sanat akımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fütürizm
- B) Sürrealizm
- C) Dadaizm
- D) Sembolizm
- E) Egzistansiyalizm

22. Aşağıdakilerden hangisi ayraç içindeki sanatçıyla ilgili değildir?

- A) Türk varlığını; geniş mekân, kalabalık şahıs kadrosu, büyük olaylar ile onu hazırlayan sosyal şartlara göre çağları ve nesilleri birbirine bağlayarak göstermedeki başarısından dolayı "Çağımızın Dede Korkut'u" olarak anılmıştır. (Mustafa Necati Sepetçioğlu)
- B) Onun romanlarında, itilmiş, horlanmış, terk edilmiş, yoksul ve yalnız insanlar bu durumlarını onurla taşırlar. Kimseden bir dilim eklemek istemeden, boyunlarını büküp gözyaşlarını içlerine akıtarak, kadere rıza göstererek hayatlarını sürdürürler. (Kemalettin Tuğcu)
- C) 2004 yılında yayımlanan *Kayıp Romanlar* adlı romanı 90'lı yıllar Türkiye'sini, siyasi sürgünden ülkesine dönen emekli bir doktorun gözünden anlatır. (Vedat Türkali)
- D) Mimar Sinan'ın yanında çırak olan Cihan adında bir Hint'in gözünden Osmanlı'yı anlattığı romanı *Ustam ve Ben* 2013 yılında yayımlanmıştır. (Emine Işınsoy)
- E) *Mor ve Ötesi* adlı öyküsüyle 1988 Yunus Nadi Öykü Yarışması'nı, *Balık İzlerinin Sesi* romanıyla 1993 Yunus Nadi Roman Ödülü'nü, *Kumral Ada Mavi Tuna* romanıyla 1998 İstanbul Üniversitesi Yılın Romanı Ödülü'nü almıştır. (Buket Uzuner)

23. Yavaş yavaş merdivenleri indi. Orta kata gelince müdürün odası gözüne ilişti. Şakir Bey'i bir kere görmek fena olmaz diye düşündü. Kocasını hakkında ondan malûmat alabilirdi, hademe ile içeriye haber gönderdi. Şakir Bey, hele son zamanlarda, Bedia'nın hayatında mühim bir mevki olanlardandı. Evvelâ, biraderi Şemseddin'in kayınpederi Şakir Bey'di, arada bir akrabalık var. Sonra Lâmi'nin müdürü Şakir Bey'di, kocasının bütün istikbâli bu adamın elinde hem de Cânân'ın, bütün bu felaketlere sebep olan kadının peder-i manevîsi de Şakir Bey'di.

Bu parçada aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisine yer verilmiştir?

- A) Bilinç akışı
- B) İç çözümleme
- C) İç konuşma
- D) Geriye dönüş
- E) Metinlerarasılık

24. "Abdülhak Hamid'in eserlerinden hiçbiri Avrupa dillerine çevrilmemişti. Daha da ötesi, bu eserleri yeni nesil anlamıyordu, yarınki nesil ise okumaya bile muktedir olmayacaktı. Bu kadar dar bir çerçeveye içine hapsolmuş bir kişi "dâhi" olabilir miydi? "Dâhi" uluslararası alanda ün salmış bir kişiye denirdi. Abdülhak Hamid ise değil başka ülkelerde kendini tanıtmak, kendi vatanında bile kendinden sonra gelen nesle eserlerini okutmayı başaramamıştı. Eserleri bu denli yaşamın kendisinden irak olan bir kişi 'dâhi' olamazdı. Keşke Abdülhak Hamid bir dâhi olsaydı da uluslararası bir şahsiyet olarak tanınsa ve eserleri "Şekispir'in eserleri gibi bütün cihanın malı olsaydı. O zaman Türkler de yetiştirdikleri bu deha ile iftihar ederlerdi. Fakat ne yazık ki Hamid o dehalardan değildi. Ona bu sıfatı verenler hem kendilerini hem de Türk milletini aldatmışlardı. Hamid olsa olsa Osmanlı dilini iyi kullanan bir şairdi. Osmanlı edebiyatına hizmetleri vardı. Ama şiirde hiçbir zaman 'inkılâp' yapmamıştı. Kısaca "deha" sözcüğü biraz tasarruflu kullanılmalıydı. Bu sıfatı layık olmayanlara vermek suretiyle, o sığata hak kazananlar küçük düşürülmemeliydi."

Resimli Ay dergisinde "Putları Kırıyoruz" başlığı altında yukarıdaki eleştirileri yapan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rifat Ilgaz
- B) Cahit Zarifoğlu
- C) Nazım Hikmet
- D) Necati Cumalı
- E) Haldun Taner

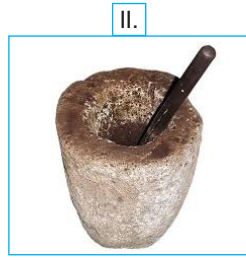
1. DENEME SINAVI

Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler - 1

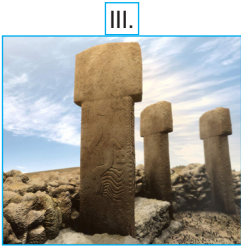
25. Aşağıda tarihin çeşitli dönemlerine ait bazı görseller verilmiştir.

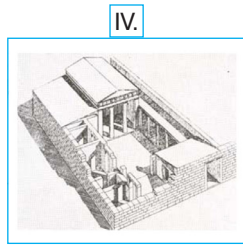
Urkagina Kanunları tableti (Sümerler)

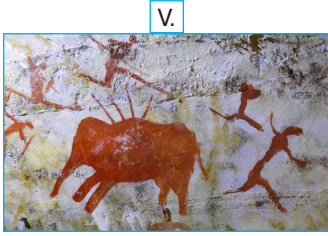
Dibek

Göbeklitepe'deki (T) şekilli taş

Megaron tipi ev (Temsilî)

Mağara duvar resmi

Görselleri verilen bu kaynaklardan hangilerine Paleolitik Devir'de rastlanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız V C) I ve IV
D) II ve III E) III ve V

26. Türk hakanlarının "Güneş bayrağımız, gökyüzü çadırımız." sözü, Türk devletleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) İkili yönetim anlayışını
B) Cihan hakimiyeti ülküsünü
C) Bozkurt taktiğini
D) Kurultay geleneğini
E) Atalar kültürünü

27. Derste "İslam Dünyasında İlk Ayrılıklar" konusunu anlatan bir Tarih öğretmeni, İslam Tarihi'nin aşağıdaki dönemlerinden hangisini anlatıyor demektir?

- A) Cahiliye Dönemi
B) Hz. Muhammed Dönemi
C) Dört Halife Dönemi
D) Emevîler Dönemi
E) Abbasiler Dönemi

1. DENEME SINAVI

28. – Çağatay Hanlığı'nın zayıflamasından faydalanarak kurulmuştur.
- Yassıçemen Savaşı'nda Türkiye Selçuklu Devleti'ne yenilerek yıkılmıştır.
 - Melikşah döneminde en güçlü dönemini yaşamıştır.
 - Şah İsmail döneminde Osmanlı Devleti ile egemenlik mücadelesi yaşamıştır.

Yukarıda özellikleri verilen devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Safevi Devleti
- B) Büyük Selçuklu Devleti
- C) Samanoğulları Devleti
- D) Harzemşah Devleti
- E) Timur Devleti

Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler - 1

29. Kızıldeniz, Basra Körfezi ve Hint Okyanusu'nu içine alan bölgede Coğrafi Keşifler sonrasında Osmanlı Devleti yoğun bir askerî faaliyet başlatmış; Hint Okyanusu'ndaki stratejik bölgelere seferler düzenlemiştir.

Hint Deniz Seferleri olarak anılan bu süreçle ilgili, Tarih öğretmenin sınıfına sorduğu sorulara, aşağıdaki seçeneklerde verilen öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

- A) **Osmanlı Devleti'nin bu seferleri düzenlemesinin temel amacı nedir?**

Kaan: Avrupalıların Ümit Burnu üzerinden Hindistan'a ulaşması sonucunda kadim ticaret yollarının değişmesi

- B) **Osmanlı Devleti'nin bu seferlerde en yoğun mücadeleye ettiği devlet hangisidir?**

Serra: Portekiz

- C) **Hint Deniz Seferlerinin kaderini gemicilik teknolojisi belirlemiştir. Neden?**

Ömer: Çünkü, kürek gücüne dayanan Osmanlı kadirgaları, dar sularda başarılı olmuş; fakat açık denizlerde Portekizlilerin rüzgâra uygun ve iyi silahlanmış kalyonları üstünlük sağlamıştır.

- D) **Bu seferleri düzenleyen Osmanlı padişahı kimdir?**

Melis: II. Bayezid

- E) **Osmanlı Devleti, bu seferlerden beklediği kazançları elde edebilmişmidir?**

Rabia: Hayır. Çünkü Portekizlilere karşı üstünlük kurulamamıştır.

1. DENEME SINAVI

Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler - 1

30. Avrupa tarihine ait,

- Ogsburg Antlaşması,
- Nant Fermanı,
- Milano Fermanı

belgelerinin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni din ve mezheplerin tanınmalarını sağlamaları
- B) Reform Hareketlerinin başlamasına neden olmaları
- C) XVII. yüzyılda hazırlanmaları
- D) Almanya'da yaşanan gelişmelerin sonucunda ortaya çıkmaları
- E) Katolik Kilisesi tarafından ilan edilmeleri

31. 29 Ekim 1914'te Osmanlı donanmasının Karadeniz harekâtı ile fiilen I. Dünya Savaşı'na giren Osmanlı Devleti, 14 Kasım 1914'te Cihat ilan ederek topyekûn savaşa dahil olmuştur. 4 yıl çeşitli cephelerde savaşan Osmanlı Devleti, 30 Ekim 1918'de Mondros Ateşkes Antlaşması ile savaştan çekilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu süreçte yaşanan gelişmelerden biri değildir?

- A) Tehcir Kanunu'nun çıkarılması
- B) VI. Mehmet Vahdeddin'in tahta geçmesi
- C) Yunanistan'ın İzmir ve çevresini işgal etmesi
- D) Şerif Hüseyin'in isyan etmesi
- E) Rusya ile Brest Litovsk Antlaşması'nın imzalanması

32. Misak-ı Milli'nin "Osmanlı Devleti'nin Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzaladığı tarihte, işgal altında olan Arap memleketlerinin durumu, halkın vereceği karara göre belirlenecektir. Mondros Ateşkesi'nin imzalandığı tarihte, Türk ve Müslüman çoğunluğun yerleşmiş olduğu kesimlerin tamamı birbirinden ayrılmaz bir bütündür, bölünemez." maddesine dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türk topraklarına yönelik saldırılara karşı tavır alınmıştır.
- B) Millî irade gözetilmiştir.
- C) Türk yurdunun sınırları belirlenmiştir.
- D) İtilaf Devletleri'nin uygulamalarına karşı çıkmıştır.
- E) Yeni bir Türk devletinin kurulması amaçlanmıştır.

33. 1929 Ekonomik Bunalımı'ndan etkilenen Türkiye'nin bu bunalımı aşabilmek için,

- I. korumacı – devletçi iktisat politikalarına yönelme,
- II. yerli malı kullanımını teşvik etme,
- III. gümrük vergilerini kaldırma

uygulamalarından hangilerine yöneldiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. DENEME SINAVI

Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler - 1

Yukarıdaki haritayı tanımlayabilecek en doğru ifade, aşağıdaki seçeneklerin hangisinde verilmiştir?

- A) I. Balkan Savaşı'na katılan devletler
- B) II. Balkan Savaşı'na katılan devletler
- C) Balkan Antantı'na katılan devletler
- D) NATO'ya sonradan katılan devletler
- E) II. Dünya Savaşı'nda tarafsız kalan devletler

35. Mevsim normallerindeki sıcaklıkların, ortalama maksimum sıcaklıklardan 3 ila 5 derece üzerinde art arda 5 gün veya daha fazla süre ile devam etmesine sıcak hava dalgası denir. 2003 yılı yazında Avrupa'da hava sıcaklıkları uzunca bir süre mevsim normallerinin üzerinde seyretmiş ve sıcak hava dalgası oluşmuştur.

Yukarıda verilen ekstrem hava sıcaklıklarının, doğal sistemler üzerindeki en büyük etkisi aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Volkanik faaliyetlerin artış göstermesi
- B) Deniz seviyelerinin düşmesi
- C) Sel ve taşkınların artış göstermesi
- D) Kuraklık yaşanması
- E) Kutuplardaki buzulların erimesi

36. GAP Bölgesi'nde 2018 yılı sonu itibarıyla 558 507 hektar alan sulamaya açılmıştır. 144 120 hektar alanda hâlen sulama şebeke inşaatı devam etmekte olup GAP sulama yatırımlarının fiziki gerçekleşme oranı 2018 yılı sonu itibarıyla % 50,3'tür.

Buna göre, Güneydoğu Anadolu Projesi'nin uygulandığı bölgede;

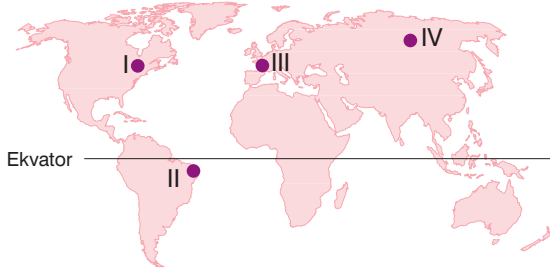
- I. tarımsal üretimdeki dalgalanmaların artması,
- II. tarımın bölge ekonomisindeki payının artması,
- III. nadas alanlarının azalması,
- IV. kuraklığa dayanıklı tarım ürünlerinin ekim alanlarının genişlemesi

gelişmelerinden hangilerinin yaşandığı söylenemez?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

1. DENEME SINAVI

37. Şehirleşmeyi belirleyen faktörlerin başında sanayileşme gelmektedir. Bir bölgede sanayi tesislerinin artmasına bağlı olarak şehirleme oranı artış gösterir.

Buna göre, haritada numaralandırılan bölgelerin hangilerinde şehirleşme oranının **daha yüksek** olması beklenir?

- A) Yalnız III B) I ve II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

38. Türk kültürünün ilk dönemini oluşturan Orta Asya'da at ve çadır Türk kültürünü temsil simgelerinin başında gelmekteydi. Daha sonraki dönemlerde köprüler, çeşmeler, kervansaraylar, hanlar, hamamlar, camiler, imaretler, medreseler Türk kültürünü temsil eden simgelerin başında yer almıştır.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Türklerin Orta Asya'da göçebe hayat sürerken daha sonraları yerleşik hayata geçtiklerinin
B) Türklerin Orta Asya'daki merkezi yapısının güçlü olduğunun
C) Türklerin Orta Asya'daki en önemli geçim kaynağının tarımsal faaliyetler olduğunun
D) Türklerin askeri yapısının Orta Asya'dayken güçlü, Anadolu'ya geldikten sonra ise zayıfladığının
E) Türklerin Orta Asya'da diğer kültürlerden daha az etkilendiğinin

Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler - 1

39. Aşağıdaki tabloda, üç ürünün Türkiye'deki 2012- 2018 yılları arasındaki üretim miktarı bin ton olarak verilmiştir.

	YILLAR			
	2012	2014	2016	2018
Soğan (Kuru)	1 735	1 790	2 120	1 930
Sarımsak (Kuru)	79	91	109	117
Patates	2 806	2 887	3 224	2 921

Tablodaki bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Verilen yılların hiç birinde soğan üretimi 2 milyon tonu geçmemiştir.
B) Soğan üretiminin birbirine en yakın olduğu yıllar 2016 ve 2018'dir.
C) Patates üretiminin en fazla olduğu yılda, sarımsak üretimi de en fazladır.
D) 2012 - 2018 yılları arasında sarımsak ve patates üretimi sürekli artmıştır.
E) Üç üründe de üretimin en az olduğu yıl aynıdır.

40. Amerika'nın Oklahoma eyaletindeki Tulsa şehrinden geçen Arkansas Nehri'nin taşkın ovası boyunca bir dizi yapay göl alanı oluşturulmuştur. Bu göl alanları kuru olarak bırakılmış, göller birbirlerine bağlanmıştır.

Arkansas Nehri'ndeki bu uygulamanın **en önemli amacı** aşağıdakilerde hangisi olabilir?

- A) Akarsuyun sularının kabardığı dönemlerde fazla suyun göllere dolmasıyla taşkınların önüne geçilmesi
B) Akarsuyun akış hızının yavaşlatılması
C) Akarsudaki kimyasal maddelerin temizlenerek göllerde kültür balıkçılığının yapılması
D) Akarsu yatağı kenarına futbol ve beyzbol gibi sportif etkinliklerin yapılma olanağının sağlanması
E) Akarsu yatağı boyunca mesire alanlarının oluşturulması

OPTİK FORM

Dikkat!

- Okuma yaparken optik formu düz bir zemine koyunuz, elinizde tutmayınız.
- "Test bulunamadı" hatası alıyorsanız uygulamayı güncelle butonu ile güncelleyiniz.
- Sağlıklı bir okuma için ışığın direk optik formun üzerine düşmesini engelleyiniz.
- Optik formun kıvrılması yada kırışması okunamamasına neden olabilir.

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI - SOSYAL BİLİMLER 1 1. DENEME SINAVI